

Gyász

Torok Csaba

Főlöszleges bármilyen „miért?”...
A nappalokkal s az éjekkel
belölünk lassan minden kiég:
a szófajok közül — véletlen —
hozzánk senki sem rak új ígét.
(Csak egyszerű tömondat leszel,
míg a tanulmány tárgya: regény.)

*A folyó az iszapot
onnan fentről, tudod,
onnan a martonosi kanyarból,
onnan az ijesztő,
visszhangos szigetről
azóta ide mind lehordta...
(Itt most ismét találkozom vele.)
És én csak ülök, rövidnadrágos,
a hídalan hídfő napsütötte
melegén, ámulva.
Várom a csónakost vagy a kompot,
közben a partj sarat szidom,
s mint kalandvagyó gyerek,
egy asszonytól szőlőt lopok...*

*Még szerencse, hogy
nyitott szemmel
járhatunk napközben,
s nem kötelező úton-útfélen,
nem kötelező az álom...
Mert ruhátlanul
ha ezen az idehordott parton
egyszer elaludnék...!
Tudom..., ó,*

**zaklató
ólom
álmom:**

„... sötét utcákon
sötét csatangoláson
ismeretlen kőborkutyám
fekete éhsége
követel eledelt
Tenyeremmel
nincsen intek
minden sarkon
simogatást
nem adok mást
mégis követ
szeret szinte
Kőborkutyám
ez a nagy ház
nem fogad be
mindkettőnket
kegyetlenebb
az emelet
mint gondolnád
Jön utánam
lépcsőházban
hívás nélkül
tán leszédül
Az ajtókat
nyitva hagyom
letalálhat
gazdasszonyom
ha kidobja
nem a bűnöm
lakásadom
ne dühödjön
Az utolsót
hát bezárom
Ablakomon
kőborkutyám
csaholásod
mért nem hallom
távozásod
mért nem látom
— hajnalodik?!...”

És jönne mind
mind a többi
súlyos álmom
fűzes parton.

Még szerencse, hogy
nyitott szemmel
járhatunk napközben,
s nem kötelező úton-útfélen,
nem kötelező az álmom...
Mert ruhátlanul,
ha ezen az idehordott parton
egyszer elaludnék...!
Tudom..., ó,
zaklató
ólmom
álmom:

„... egy anyagból
vagyunk valók
egy olajjal
kengetnek
bennünket a
gépmesterek
egy tengelynek
vagyunk rabja
valahányan
fogaskerék
lett a sorsunk
együtt forgunk
együtt kopunk
a közös cél
első gondunk...”

De nem! Átszerelést!
Fogaskerék
s álom
álljon!

Mert: nekünk kettőnknek
most valamit siratnunk kellene...
Te sirass egyet,
s járd őszülésig feketében;
én két életemet
temetek el,
koporsóul
jómagamat
szegezem le...

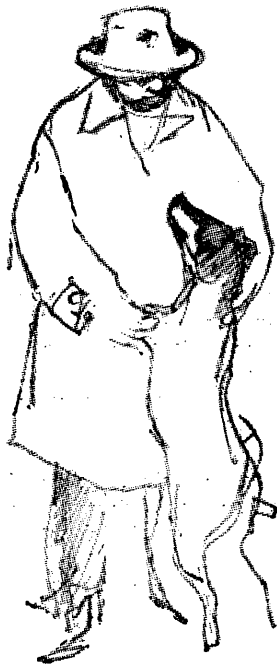
És most már termelhet
újra — nélkülünk — a gépezet
helyünkbe új fogaskerekeket...

De nem! Új átszerelést!
Fogaskerék
s álom
álljon!

Mert: mi mégis,
ha gyászolunk is,
ha arcunk fekete s hajunk,
s ha becstelenül,
ha hitetlenül,
ha egyedül
is élünk,
ha más karján is
kaján, mindegy-szerű
karunk,
mi mindnyájan —
Tillák s Júliák
és mindenféle szépfűk —
mi halált
és halált
halált gyászolunk!

Ez legyen az utolsó gyászunk.

Zenta, 59 szept. 8.

77.